

HOTĂRÂRE nr. 1.492 din 9 septembrie 2004
privind principiile de organizare, funcționarea și atribuțiile serviciilor
de urgență profesionale

EMITENT: GUVERNUL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 885 din 28 septembrie 2004

Data intrării în vigoare : 28 septembrie 2004

Forma actualizată valabilă la data de : 30 mai 2011

Prezenta formă actualizată este valabilă de la 28 septembrie 2004 până la 30 mai 2011

În temeiul art. 108 din Constituție, republicată, și al art. 6 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 363/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Serviciile de urgență profesionale, constituite ca servicii publice deconcentrate în subordinea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, se înființează, în fiecare județ și la nivelul municipiului București, în scopul managementului situațiilor de urgență pe tipurile de risc din competență.

ART. 2

(1) Serviciile de urgență profesionale funcționează ca inspectorate, cu personalitate juridică, în subordinea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, denumit în continuare Inspectoratul General.

(2) Inspectoratele sunt structuri specializate, destinate să execute misiuni de prevenire, monitorizare și gestionare a situațiilor de urgență.

(3) Inspectoratele fac parte din forțele de protecție ale Sistemului de securitate și apărare națională și din subsistemul local de management al situațiilor de urgență.

(4) Activitatea inspectoratelor, ca servicii publice deconcentrate ale Ministerului Administrației și Internelor în teritoriu, este coordonată de prefect.

CAP. II

Principii de organizare și funcționare

ART. 3

(1) Organizarea și funcționarea inspectoratelor se bazează pe principiile legalității, autonomiei, împărțirii administrativ-teritoriale, deconcentrării și descentralizării responsabilității, corelării cerințelor și resurselor, cooperării și solidarității, în vederea:

- a) pregătirii preventive și protecției prioritare a populației;
- b) realizării condițiilor necesare supraviețuirii în situații de urgență;
- c) participării la protecția valorilor culturale, arhivistice, de patrimoniu și a bunurilor materiale, precum și a mediului;
- d) desfășurării pregătirii profesionale a personalului organismelor specializate și serviciilor de urgență;
- e) organizării și executării intervenției operative pentru limitarea și înlăturarea efectelor situațiilor de urgență;
- f) constituirii rezervelor de resurse financiare și tehnicomateriale specifice.

(2) Aplicarea principiilor prevăzute la alin. (1) vizează următoarele obiective:

- a) timpul de răspuns și operativitatea permanentă;
- b) suplețea organizatorică;
- c) capacitatea de răspuns credibilă;
- d) restructurarea și modernizarea serviciilor de urgență profesionale;
- e) parteneriatul operațional intensificat;
- f) intervenția graduală;

- g) interoperabilitatea la nivel local, zonal, regional și internațional;
- h) managementul integrat al serviciilor de urgență profesionale;
- i) participarea cu resurse a comunităților locale.

ART. 4

În cadrul inspectoratelor se constituie și funcționează ca structuri specializate:

- a) centrul operațional județean, respectiv al municipiului București, care îndeplinește permanent funcțiile de monitorizare, evaluare, înștiințare, avertizare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică operațională a intervențiilor pentru gestionarea situațiilor de urgență;
- b) inspecția de prevenire, care îndeplinește, la nivelul județului, respectiv al municipiului București, funcțiile de reglementare, avizare/autorizare, informare publică, îndrumare și control privind prevenirea situațiilor de urgență, precum și pregătirea populației privind comportarea în situații de urgență;
- c) grupuri de prevenire și intervenție, detașamente, detașamente speciale, secții, stații, pichete, echipe și echipaje, ca structuri de intervenție de pompieri, de protecție civilă și securitate civilă și mixte; în cadrul structurilor de intervenție se constituie un număr variabil de echipe și echipaje specializate pe tipuri de intervenții;
- d) structuri de suport logistic;
- e) alte structuri funcționale;
- f) garda de intervenție a subunității specializate, constituită din echipajele și personalul operativ care execută serviciul permanent în aceeași tură.

ART. 5

La dimensionarea structurilor specializate și compartimentelor funcționale ale inspectoratelor se au în vedere, cumulativ, următoarele elemente:

- a) tipurile de risc gestionate și frecvența lor de manifestare;
- b) suprafața unității/unităților administrativ-teritoriale din sfera de competență și potențialul economic al acesteia/acestora;
- c) densitatea populației;
- d) volumul și complexitatea atribuțiilor stabilite în competență;
- e) necesarul de înzestrare cu mijloace tehnice și performanțele acestora, în raport cu timpii de răspuns;
- f) caracterul operativ, tehnic sau administrativ al atribuțiilor și activităților;
- g) nivelul de pregătire necesar și nevoile de specializare ale personalului;
- h) necesitatea asigurării operativității permanente.

ART. 6

- (1) Inspectoratul își îndeplinește misiunile specifice într-o porțiune din teritoriul național, denumită zonă de competență, care coincide, de regulă, cu teritoriul județului.
- (2) Zonele de competență, denumirile inspectoratelor și sediile acestora sunt prezentate în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.
- (3) Pentru situațiile de urgență care impun concentrări masive de forțe și mijloace de intervenție, inspectoratele stabilesc din timp nevoile estimate și solicită în sprijin grupări operative ori subunități specializate, care vor acționa temporar în afara zonelor de competență.
- (4) În situații de urgență inspectoratul poate acționa temporar și în afara zonelor de competență. Compunerea și valoarea grupărilor operative și aliniamentele până la care acestea pot acționa în afara zonelor de competență se stabilesc prin documente operative aprobate de inspectorul general al Inspectoratului General, denumit în continuare inspector general.
- (5) Pentru grupurile de intervenție se stabilesc zone de responsabilitate aprobate de șeful inspectoratului.

ART. 7

- (1) Inspectoratul este condus de șeful inspectoratului, numit în condițiile legii, la propunerea prefectului.
- (2) Șeful inspectoratului are calitatea de ordonator terțiar de credite.
- (3) În exercitarea atribuțiilor sale șeful inspectoratului emite ordine.
- (4) Șeful inspectoratului răspunde de aplicarea legii în domeniul de competență și asigură executarea dispozițiilor organelor ierarhice, precum și a celor date de prefect în baza prevederilor art. 24 din Legea nr. 340/2004 privind instituția prefectului.

ART. 8

- (1) Șeful inspectoratului este ajutat de un prim-adjunct și un adjunct, numiți prin ordin al inspectorului general.

- (2) Prim-adjunctul șefului inspectoratului coordonează nemijlocit centrul operațional.
- (3) Adjunctul șefului inspectoratului este șeful inspecției de prevenire.
- (4) În absența șefului inspectoratului conducerea se asigură de prim-adjunctul prevăzut la alin. (1) ori de altă persoană desemnată de acesta.

ART. 9

- (1) În raport cu natura riscurilor și frecvența lor de manifestare se constituie subunități specializate de pompieri, de protecție civilă și mixte.
- (2) Pentru fiecare subunitate se stabilește un raion de intervenție pe principiul timpului de răspuns.
- (3) Raioanele de intervenție pot depăși limitele zonei de competență numai pentru nevoi operative.
- (4) Conducerea subunității specializate se asigură de către comandantul acesteia, ajutat de un adjunct, după caz.
- (5) Echipajele, echipele și personalul operativ care execută serviciul permanent în aceeași tură constituie garda de intervenție.
- (6) Garda de intervenție este condusă nemijlocit de șeful acesteia.

ART. 10

- (1) Organigrama și statul de organizare ale inspectoratelor județene se elaborează de Inspectoratul General și se aprobă prin ordin al ministrului administrației și internelor, contrasemnat de ministrul delegat pentru administrația publică.
- (2) Regulamentul de organizare și funcționare al inspectoratului se aprobă de către inspectorul general.

CAP. III

Atribuții

ART. 11

Inspectoratul îndeplinește următoarele atribuții principale:

- a) planifică și desfășoară inspecții, controale, verificări și alte acțiuni de prevenire privind modul de aplicare a prevederilor legale și stabilește măsurile necesare pentru creșterea nivelului de securitate al cetățenilor și bunurilor;
- b) elaborează studii, prognoze și analize statistice privind natura și frecvența situațiilor de urgență produse și propune măsuri în baza concluziilor rezultate din acestea;
- c) desfășoară activități de informare publică pentru cunoașterea de către cetățeni a tipurilor de risc specifice zonei de competență, măsurilor de prevenire, precum și a conduitei de urmat pe timpul situațiilor de urgență;
- d) participă la elaborarea reglementărilor specifice zonei de competență și avizează dispozițiile în domeniul prevenirii și intervenției în situații de urgență, emise de autoritățile publice locale și cele deconcentrate/descentralizate;
- e) emite avize și autorizații, în condițiile legii;
- f) monitorizează și evaluează tipurile de risc;
- g) participă la elaborarea și derularea programelor pentru pregătirea autorităților, serviciilor de urgență voluntare și private, precum și a populației;
- h) organizează pregătirea personalului propriu;
- i) execută, cu forțe proprii sau în cooperare, operațiuni și activități de înștiințare, avertizare, alarmare, alertare, recunoaștere, cercetare, evacuare, adăpostire, căutare, salvare, descarcerare, deblocare, prim ajutor sau asistență medicală de urgență, stingere a incendiilor, depoluare, protecție N.B.C. și decontaminare, filtrare și transport de apă, iluminat, asanare de muniție neexplodată, protecție a bunurilor materiale și valorilor din patrimoniul cultural, acordare de sprijin pentru supraviețuirea populației afectate și alte măsuri de protecție a cetățenilor în caz de situații de urgență;
- j) controlează și îndrumă structurile subordonate, serviciile publice și private de urgență;
- k) participă la identificarea resurselor umane și materialelor disponibile pentru răspuns în situații de urgență și ține evidența acestora;
- l) stabilește concepția de intervenție și elaborează/ coordonează elaborarea documentelor operative de răspuns;
- m) avizează planurile de răspuns ale serviciilor de urgență voluntare și private;
- n) planifică și desfășoară exerciții, aplicații și alte activități de pregătire, pentru verificarea viabilității documentelor operative;
- o) organizează banca de date privind intervențiile, analizează periodic situația operativă și valorifică rezultatele;

p) participă cu grupări operative/solicită sprijinul grupărilor operative stabilite și aprobate pentru/la intervenții în zona/în afara zonei de competență;

q) participă la acțiuni de pregătire și intervenție în afara teritoriului național, în baza acordurilor la care statul român este parte;

r) participă la cercetarea cauzelor de incendiu, a condițiilor și împrejurărilor care au determinat ori au favorizat producerea accidentelor și dezastrelor;

s) stabilește, împreună cu organele abilitate de lege, cauzele probabile ale incendiului;

t) controlează respectarea criteriilor de performanță, stabilite în condițiile legii, în organizarea și dotarea serviciilor voluntare și private, precum și activitatea acestora;

u) constată și sancționează, prin personalul desemnat, încălcarea dispozițiilor legale din domeniul de competență;

v) desfășoară activități privind soluționarea petițiilor în domeniul specific;

w) organizează concursuri profesionale cu serviciile voluntare și private, precum și acțiuni educative cu cercurile tehnico-aplicative din școli;

x) asigură informarea organelor competente și raportarea acțiunilor defășurate, conform reglementărilor specifice;

y) încheie, după terminarea operațiunilor de intervenție, documentele stabilite potrivit regulamentului prevăzut la art. 13;

z) îndeplinește alte sarcini stabilite prin lege.

ART. 12

Inspectoratul asigură planificarea și mobilizarea resurselor proprii la instituirea măsurilor excepționale prevăzute de lege, precum și la declararea stărilor de mobilizare și război.

ART. 13

Planificarea, organizarea și desfășurarea activităților de prevenire și intervenție se realizează potrivit regulamentelor elaborate de Inspectoratul General, aprobate de ministrul administrației și internelor și contrasemnate de ministrul delegat pentru administrația publică.

ART. 14

(1) Pentru identificarea și evaluarea tipurilor de risc specifice zonei de competență, precum și pentru stabilirea măsurilor din domeniul prevenirii și intervenției, inspectoratul elaborează "Schema cu riscurile teritoriale din zona de competență", în baza structurii de principiu stabilite de Inspectoratul General.

(2) Pe baza schemei cu riscurile teritoriale, prevăzută la alin. (1), consiliile locale întocmesc și aprobă "Planul de analiză și acoperire a riscurilor" în unitățile administrativteritoriale.

(3) Pentru conducerea acțiunilor de intervenție se elaborează planuri specifice, conform reglementărilor interne emise de Inspectoratul General.

ART. 15

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, inspectoratul colaborează cu autoritățile administrației publice locale, cu celelalte structuri deconcentrate ale Ministerului Administrației și Internelor, unități ale armatei, serviciile voluntare și private, serviciile descentralizate, filialele locale ale Societății Naționale de Cruce Roșie, mass-media, precum și cu alte asociații, fundații și organizații neguvernamentale care activează în domeniul specific.

(2) Inspectoratele colaborează cu servicii și organizații locale de profil din alte state, pe baza acordurilor, înțelegerilor și programelor, stabilite potrivit dispozițiilor legale.

ART. 16

(1) Centrul operațional organizează și asigură secretariatul tehnic permanent al comitetului pentru situații de urgență.

(2) Centrul operațional se încadrează cu personal specializat pe tipuri de riscuri, precum și cu specialiști în comunicații, informatică și în alte domenii de activitate, conform cerințelor operative.

(3) Activitatea centrului operațional se desfășoară permanent. Personalul execută serviciul în ture, pe schimburi sau cu program normal, potrivit legii.

(4) În raport cu natura riscurilor și cu frecvența lor de manifestare, precum și cu datele geografice și demografice, centrul operațional se încadrează cu un număr de personal cuprins între 25 și 60 de specialiști în domeniu.

ART. 17

Centrul operațional are următoarele atribuții principale:

a) efectuează activități de analiză, evaluare și sinteză referitoare la situațiile de urgență din competență;

- b) monitorizează evoluția situațiilor de urgență și informează operativ, când este cazul, președintele comitetului pentru situații de urgență și celelalte organisme abilitate să întreprindă măsuri cu caracter preventiv ori de intervenție, propunând, în condițiile legii, instituirea stării de alertă;
- c) elaborează concepția specifică privind planificarea, pregătirea, organizarea și desfășurarea acțiunilor de răspuns, precum și concepția de acțiune în situații de urgență, conform reglementărilor interne, emise în baza răspunderilor privind tipurile de risc gestionate și funcțiile de sprijin îndeplinite;
- d) face propuneri comitetului pentru situații de urgență, respectiv Comitetului Național, prin Inspectoratul General, privind activitatea preventivă și de intervenție în situații de urgență;
- e) urmărește aplicarea prevederilor regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență și a planurilor de intervenție/cooperare specifice tipurilor de riscuri;
- f) asigură transmiterea operativă a deciziilor, dispozițiilor și ordinelor și urmărește menținerea legăturilor de comunicații cu Centrul Operațional Național, centrele operative cu funcționare permanentă, cu alte organisme implicate în gestionarea situațiilor de urgență, precum și cu forțele proprii aflate în îndeplinirea misiunilor;
- g) centralizează solicitările privind necesarul de resurse pentru îndeplinirea funcțiilor de sprijin, premergător și în timpul situațiilor de urgență, și le înaintează organismelor abilitate să le soluționeze;
- h) asigură transmiterea mesajelor de înștiințare primite către structurile din subordine, cele cu care colaborează și către autoritățile locale;
- i) evaluează consecințele probabile ale surselor de risc;
- j) gestionează baza de date referitoare la situațiile de urgență date în competență;
- k) desfășoară activități în domeniul primirii și acordării asistenței internaționale, al medicinei de urgență a dezastrelor, al asistenței psihologice și religioase;
- l) îndeplinește alte atribuții, conform reglementărilor interne, emise în baza prevederilor legale.

CAP. IV

Personalul inspectoratelor pentru situații de urgență și atribuțiile acestuia

ART. 18

La data înființării inspectoratelor personalul actual încadrat în brigăzile/grupurile de pompieri și în inspectoratele județene de protecție civilă, precum și în celelalte unități sau instituții de pompieri și protecție civilă se preia prin transfer în condițiile legii, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat Ministerului Administrației și Internelor și unităților din subordinea sa, în compartimentele funcționale și în structurile specializate ale inspectoratelor.

ART. 19

(1) Personalul inspectoratului provine din instituții de învățământ aflate în subordinea/coordonarea Inspectoratului General, alte instituții cu profil adecvat, acreditate potrivit legii, precum și din instituții specializate din străinătate.

(2) În raport cu nevoile, pot fi încadrați și alți specialiști cu studii corespunzătoare din alte domenii de activitate.

(3) În baza planului de profesionalizare, inspectoratul asigură formarea și încadrarea personalului necesar pentru înlocuirea eșalonată a militarilor în termen.

ART. 20

(1) Personalul inspectoratului cu atribuții de îndrumare și control, precum și cel de intervenție sunt investiți cu exercițiul autorității publice.

(2) În raport cu atribuțiile specifice, personalul prevăzut la alin. (1) are următoarele drepturi și obligații:

- a) să efectueze inspecții și controale privind modul de respectare și aplicare a normelor legale în materie;
- b) să elibereze/anuleze avize și autorizații sau să propună, motivat, eliberarea și anularea avizelor și autorizațiilor, potrivit legii;
- c) să îndrume și să controleze modul de pregătire a populației și salariaților pentru gestionarea situațiilor de urgență;
- d) să organizeze și să conducă exerciții, aplicații și alte activități de pregătire la instituții publice și agenți economici;
- e) să solicite de la persoanele fizice și juridice datele, informațiile și documentele necesare îndeplinirii atribuțiilor legale;
- f) să stabilească restricții sau să interzică orice operațiuni sau lucrări, în scopul prevenirii unor situații de urgență;

g) să sesizeze, în condițiile prevăzute de lege, organele competente despre infracțiunile constatate în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

h) să constate și să sancționeze contravențiile, potrivit competenței prevăzute de lege;

i) să dispună, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, potrivit legii, sistarea unor activități, a lucrărilor de construcții sau oprirea funcționării ori utilizării construcțiilor sau amenajărilor;

j) să participe la coordonarea și conducerea intervențiilor în situații de urgență;

k) să dispună restrângerea utilizării clădirilor incendiate, avariate ori amenințate, inclusiv evacuarea persoanelor și animalelor din acestea, precum și a folosirii terenurilor din vecinătatea imobilelor respective;

l) să dispună, în condițiile legii, încetarea activității obiectivelor din subordinea instituțiilor publice ori a altor organizații și/sau a agenților economici, demolarea totală sau parțială a construcțiilor afectate grav, precum și a celor vecine, dacă există pericol de agravare a consecințelor unor situații de urgență;

m) să utilizeze, potrivit legii, gratuit apa, indiferent de sursa din care provine;

n) să se deplaseze cu autospecialele și mijloacele tehnice din dotare la locul intervenției, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice ori pe terenuri, indiferent de forma de proprietate, dacă cerințele de operativitate și de lucru impun aceasta;

o) să solicite organelor abilitate oprirea ori limitarea traficului public în zona desfășurării operațiunilor de intervenție;

p) să intre, pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, în orice incintă a organismelor și organizațiilor, instituțiilor și agenților economici;

q) să intre, în condițiile prevăzute de lege, pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, în locuințele persoanelor fizice, la solicitarea sau cu consimțământul acestora, în condițiile prevăzute de lege. În cazul în care se impune înlăturarea unor factori de risc, care prin iminența amenințării lor pot declanșa o situație de urgență, consimțământul nu este necesar;

r) să solicite sprijinul autorităților publice, mijloacelor de informare în masă și cetățenilor pentru luarea măsurilor urgente în vederea prevenirii, limitării sau înlăturării unor pericole iminente ce pot provoca situații de urgență;

s) să stabilească, împreună cu organele abilitate de lege, cauzele probabile ale producerii situațiilor de urgență și să participe, la cererea acestora, la identificarea și stabilirea factorilor de risc și împrejurărilor care au generat unele situații de urgență.

(3) În exercitarea drepturilor și obligațiilor prevăzute la alin. (2), personalul desemnat își face cunoscută calitatea prin prezentarea legitimației de serviciu sau de control și a ordinului de serviciu/misiune.

CAP. V

Asigurarea materială

ART. 21

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite prin lege, inspectoratele utilizează mijloace tehnice specifice și de altă natură.

(2) Înzestrarea, dotarea și asigurarea cu mijloacele prevăzute la alin. (1) se fac pe baza tabelor de înzestrare și a normelor tehnice întocmite și aprobate potrivit competențelor.

ART. 22

(1) Exploatarea, mentenanța, scoaterea din funcțiune, declasarea și casarea mijloacelor tehnice specifice se realizează în baza normelor tehnice aprobate de inspectorul general.

(2) Pentru celelalte mijloace, exploatarea, mentenanța, scoaterea din funcțiune, declasarea și casarea se realizează conform reglementărilor în vigoare.

CAP. VI

Dispoziții finale

ART. 23

(1) Inspectoratele sunt continuatoare ale tradițiilor și faptelor de arme ale pompierilor militari și protecției civile.

(2) Drapelele de luptă ale marilor unități/unităților de pompieri militari se preiau de inspectorate, fără a se modifica înscrisurile de pe acestea.

(3) La profesionalizare drapelele de luptă ale instituțiilor prevăzute la alin. (2) devin drapele ale tradițiilor, care se păstrează și se utilizează conform reglementărilor în vigoare.